

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 81g/2023

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi
ale articolului 36 din Codul contravențional
(*aplicarea sancțiunii în condițiile acumulării unor puncte de penalizare*)

CHIȘINĂU
10 august 2023

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Nicolae ROȘCA, *Președinte*,
dnei Domnica MANOLE,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Sorina Munteanu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 21 martie 2023,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 10 august 2023, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textelor „conducătorului vehiculului declarat vinovat de săvârșirea contravenției” din articolul 36 alineatul (1) și „dacă aplicarea sancțiunii în modul prevăzut la alin. (1) condiționează acumularea a 15 puncte de penalizare” din articolul 36 alineatul (2) din Codul contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, ridicată de dl Gheorghe Postolachi, parte în dosarul nr. 4r-638/2022, pendinte la Curtea de Apel Bălți.
2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecători de la Curtea de Apel Bălți format din dna Angela Revenco și dnii Ghenadie Liulca și Viorel Pușcaș, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Printr-o hotărâre din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnîța, dl Gheorghe Postolachi a fost sancționat în temeiul articolelor 232 alin. (1) și 236 alin. (1) din Codul contravențional, cu amendă în mărime de 12 unități convenționale și cu aplicarea a trei puncte de penalizare. Dl Gheorghe Postolachi a contestat cu recurs hotărârea instanței de judecată.
4. În cadrul examinării recursului, dl Gheorghe Postolachi a ridicat excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 36 din Codul contravențional.
5. Printr-o încheiere din 22 februarie 2023, Curtea de Apel Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 21 Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

7. Prevederile relevante ale Codului contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, în redactarea anterioară Legii nr. 35 din 2 martie 2023, sunt următoarele:

Articolul 36

Aplicarea punctelor de penalizare. Privarea de dreptul special

„(1) În cazurile și în mărimea prevăzute de sancțiunea normei contravenționale din capitolele XII și XIII ale cărții întâi, **conducătorului de vehicul declarat vinovat de săvârșirea contravenției**, odată cu aplicarea sancțiunii principale, i se aplică un număr de puncte de penalizare ca sancțiune complementară.

(2) **Dacă aplicarea sancțiunii în modul prevăzut la alin. (1) condiționează acumularea a 15 puncte de penalizare**, agentul constator remite cauza contravențională spre examinare în instanța de judecată competentă, care, odată cu sancțiunea principală și cu aplicarea punctelor de penalizare, aplică privarea de dreptul special de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an ca sancțiune complementară.

[...]”.

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. Autorul excepției menționează că prevederile contestate nu corespund criteriilor calității legii. Autorul consideră că modalitatea de acumulare a punctelor de penalizare în cadrul procedurii contravenționale nu este reglementată clar în Codul contravențional. În consecință, se încalcă prezumția nevinovăției sale.

9. Totodată, autorul excepției susține că formularea defectuoasă a normelor contestate conduce la aplicarea eronată a acestora de către agentul constator și, ulterior, de către instanța de judecată.

10. Autorul excepției consideră că prevederile contestate de la articolul 36 din Codul contravențional contravin articolului 21 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul contravențional, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a

conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

14. Curtea reține că obiectul excepției îl constituie unele prevederi de la alineatele (1) și (2) ale articolului 36 din Codul contravențional, în redactarea anterioară Legii nr. 35 din 2 martie 2023. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată atât în privința actelor în vigoare, cât și în privința actelor abrogate sau modificate, dacă sub imperiul acestora s-au născut raporturi juridice care continuă să producă efecte, iar norma este aplicabilă în cazul raporturilor juridice litigioase și este determinantă pentru soluționarea cauzei (a se vedea DCC nr. 5 din 19 ianuarie 2023, § 19).

15. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect un recurs împotriva unei hotărâri judecătorești prin care autorul sesizării a fost sancționat în temeiul articolelor 232 alin. (1) și 236 alin. (1) din Codul contravențional. Astfel, Curtea admite că prevederile contestate ar putea fi aplicate în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate. Prevederile contestate nu au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate.

16. Autorul excepției a susținut că modalitatea de calculare a punctelor de penalizare prevăzută de prevederile contestate contravine articolului 21 (*prezumția nevinovăției*) din Constituție.

17. Cu privire la incidența principiului prezumției nevinovăției, garantat de articolul 21 din Constituție, Curtea reține că din conținutul textelor contestate nu rezultă vreo prezumție cu privire la vinovăția persoanelor la comiterea unei contravenții administrative în funcție de acumularea punctelor de penalizare. Mai mult, prevederile contestate se referă la sancțiunea complementară (privarea de dreptul special de a conduce vehicule) care ar putea fi aplicată de instanța de judecată în condițiile acumulării de către contravenient a 15 puncte de penalizare. Prin urmare, articolul 21 din Constituție nu este incident în prezenta cauză.

18. De asemenea, Curtea observă că autorul excepției a susținut că textele contestate nu corespund exigențelor calității legii, iar acest fapt ar conduce la aplicarea eronată a lor de către agentul constatator și instanța de judecată. Analizând prevederile contestate, Curtea observă că problema pe care o ridică autorul sesizării vizează interpretarea și aplicarea prevederii contestate într-un caz particular. Aspectele legate de interpretarea și de aplicarea legii în situații concrete exced controlului de constituționalitate și reprezintă o competență a instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 20 din 17 februarie 2022, § 31).

19. În baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textelor „conducătorului vehiculului declarat vinovat de săvârșirea contravenției” din articolul 36 alineatul (1) și „dacă aplicarea sancțiunii în modul prevăzut la alin.(1) condiționează acumularea a 15 puncte de penalizare” din articolul 36 alineatul (2) din Codul contravențional, ridicată de dl Gheorghe Postolachi, parte în dosarul nr. 4r-638/2022, pendinte la Curtea de Apel Bălți.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Nicolae ROȘCA

Chișinău, 10 august 2023

DCC nr. 96

Dosarul nr. 81g/2023